

INFORME DELS RESULTATS DEL PROCÉS DIAGNÒSTIC COL·LECTIU PEL PROJECTE GÈNER-ANT AL BARRI

2017 - 2018

Organització:

Amb la col·laboració de:

**Districte
de Gràcia**

**Ajuntament de
Barcelona**

ÍNDEX

1. EL PROCÉS: INVESTIGACIÓ – ACCIÓ PARTICIPATIVA
 - a. Descripció del projecte
 - b. Accions realitzades
 - c. Metodologia del procés
 - d. La pregunta d'investigació
2. DADES ESTADÍSTIQUES
3. DADES DE LES PERSONES ENQUESTADES
4. NECESSITATS I PROBLEMÀTIQUES RELACIONADES EN ÀMBITS
 - a. Edat
 - b. Salut
 - c. Urbanisme, espai públic i comerç
 - d. Economia
 - e. Educació
 - f. Laboral
 - g. Xarxa social
 - h. Participació i activisme
 - i. Família
 - j. Accés a recursos per a la dona
 - k. Oci i temps lliure
5. POTENCIALITATS I ASPECTES POSITIVS
6. PROPOSTES D'ACCIÓ COL·LECTIVA
7. ANNEX
 - a. Presentació 15 de març
 - b. Notícia del projecte a BTv

1. EL PROCÉS: INVESTIGACIÓ – ACCIÓ PARTICIPATIVA

DESCRIPCIÓ DEL PROJECTE

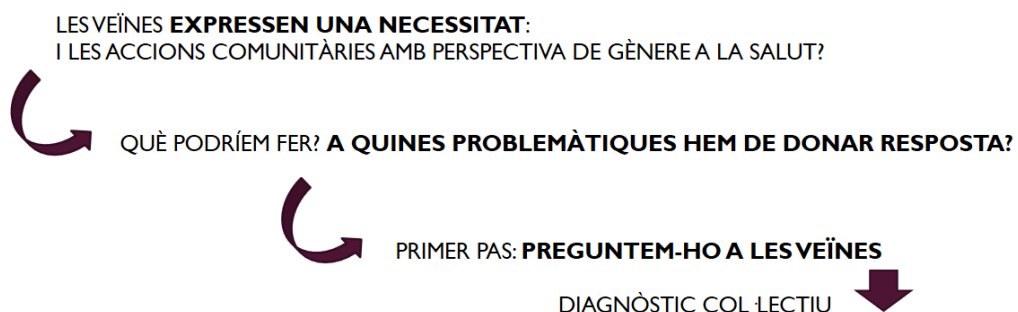
El projecte *Gènere-ant al barri* va ser creat per a la millora de la qualitat de vida de les dones del barri de La Salut, promovent accions col·lectives que donin resposta a les necessitats i les potencialitats de les veïnes. D'aquesta manera, també s'inicia un procés per a incorporar o sensibilitzar sobre la perspectiva de gènere al barri.

CONTEXT I INICI DEL PROJECTE

Com va començar aquest projecte? Les veïnes van expressar la motivació i ganes per fer accions comunitàries amb perspectiva de gènere a La Salut. Preguntant-nos què és el que podríem fer, vam veure que el primer pas hauria de ser preguntar a les veïnes quines són les problemàtiques que hauríem de donar resposta. Així, vam començar a realitzar un procés de diagnòstic col·lectiu. Concretament, el procés va necessitar la creació d'un grup motor per impulsar totes les accions, format tant per veïnes, com persones treballadores de serveis socials, com d'entitats i fins i tot vam tenir l'oportunitat de comptar amb estudiants en pràctiques.

EL PROCÉS: LA INVESTIGACIÓ – ACCIÓ PARTICIPATIVA

CONTEXT I OBJECTIU

ACCIONS REALITZADES

Vam fer una primera trobada per presentar el projecte i realitzar un grup de discussió entre les dones assistents que ens serviria de guia per marcar les primeres idees del procés diagnòstic i recollir els temes d'interès que s'expressaven. També hem estat fent accions de sensibilització i difusió del projecte amb "El carro de les veïnes", que vam intentar treure a la llum per festa major, tot i que la pluja no ens ho va permetre del tot. I finalment, les pròpies entrevistes.

EL PROCÉS: LA INVESTIGACIÓ – ACCIÓ PARTICIPATIVA

QUÈ HEM FET?

METODOLOGIA DEL PROCÉS

Les característiques principals són:

- Investigació qualitativa.
- Creació col·lectiva de les eines per entrevistar: preguntes obertes i formulari de respostes.
- Formació de les persones entrevistadores veïnes per a realitzar les entrevistes a altres veïnes.
- Entrevistes realitzades al llistat d'agents i espais clau (escoles, Mercat de Lesseps...) realitzat a la trobada i grup de discussió.
- Sistematització de les dades obtingudes tenint com a guia la metodologia dels anàlisis temàtics.

És a dir, destaquem que tot el procés i les eines per fer les entrevistes es van re-pensar i crear entre les persones del grup motor. I les veïnes participants van poder aprendre com era el funcionament i procés per realitzar les entrevistes a altres veïnes. Un cop vam tenir les entrevistes realitzades, vam fer la sistematització de totes les dades per obtenir els resultats d'aquest diagnòstic col·lectiu. Amb tot això, vam realitzar tot el procés amb la metodologia de la investigació –acció participativa.

LA PREGUNTA D'INVESTIGACIÓ

La pregunta que guia el diagnòstic col·lectiu i participatiu és:

QUINES NECESSITATS TENEN LES DONES DEL BARRI?

QUINES NECESSITATS TENS TU COM A DONA?

Fulletó utilitzat per a la difusió del projecte

Els resultats donaven resposta a les següents preguntes: quines necessitats tenen les dones del barri de la salut? Quines necessitats tens tu com a dona? És a dir, parlàvem tan des de la mirada de les veïnes en general com des de les pròpies vivències. A més, la pròpia dinàmica de l'entrevista va fer que sorgissin respostes sobre les potencialitats de les dones. I fins i tot idees sobre possibles accions col·lectives per a donar resposta a les problemàtiques.

2. DADES ESTADÍSTIQUES

A part dels resultats de les entrevistes, amb unes característiques més qualitatives, també ens va ajudar una base de dades estadístiques quantitatives per conèixer prèviament el col·lectiu de dones estàvem intentant acostar-nos.

	Homes	Dones	Total
Població la Salut per sexe	45.9%	54.1 %	13.123

	Sense estudis	Estudis primaris	ESO / FPI	Batxillerat CFGM grau mitjà	Estudis universitaris / CFGS grau superior	No consta
Població femenina per nivell acadèmic	2.6%	14%	17.1%	25.1%	39.7%	1.1%

	0-14 anys	15-24 anys	25-39 anys	40-64 anys	65 anys i més	Total
Població femenina per edats	10.7%	7.43%	21%	32.6%	28.2%	7.089

Font: Lectura del Padró Municipal d'Habitants a 1 gener 2016. Departament d'Estadística. Ajuntament de Barcelona.

3. DADES DE LES PERSONES ENTREVISTADES

Les persones entrevistades van complir amb el criteri de màxima diversitat, ja que vam intentar recollir veus de dones amb diferents situacions pel que fa a la zona de residència dins del barri, amb edats diverses, als estudis, a la situació laboral i personal familiar, i que participessin en diverses entitats del territori. En total, es van entrevistar a 43 dones.

QUANTITAT DE PERSONES ENTREVISTADES	43
ZONES APROXIMADES DE RESIDÈNCIA	Barri de La Salut en general Barri del Coll Carrer Verdi Carrer Sostres-Baixada de la glòria Mercat de Lesseps La Miranda
EDATS	25 – 86 anys
ESTUDIS	Sense estudis Estudis bàsics Estudis universitaris
SITUACIÓ LABORAL	Contracte laboral Treballadora autònoma “Ama de casa” En situació d’atur En situació de jubilació
SITUACIÓ PERSONAL FAMILIAR	Solteres Amb parella Casades Vídues Mares Àvies
ÀMBITS DE PARTICIPACIÓ	Batucargol Associació de Veïns i Veïnes de La Salut – Park güell – Sanllehy Ciberdona La Miranda Assemblea feminista, Casa Nostra, Energy Control, Centre Cívic del Coll Associació de Gent Gran Pau Casals Mercat de Lesseps PIAD Gràcia Projecte d’educació viva Residència Refugi d’obreres

4. NECESSITATS I PROBLEMÀTIQUES RELACIONADES EN...

Les necessitats i problemàtiques que van expressar les dones entrevistades han estat classificades en els diversos àmbits en que es relacionen: edat, salut, urbanisme, economia, educació, laboral, xarxa social, participació i activisme, família, accés a recursos per a la dona, oci i temps lliure. Dins de cada àmbit s'han dividit les idees en diferents categories, i aquestes són explicades en aspectes més concrets, sovint agafant frases literals, cites, de les entrevistades. A continuació, presentarem les necessitats i problemàtiques segons aquesta classificació.

EDAT

+ 65 ANYS	AÏLLAMENT SOCIAL	Soledat de les dones de major edat Falta d'espais de trobada per a dones grans Necessitat d'espais propis
	MOBILITAT	Problemes de mobilitat per a les dones grans a causa de l'orografia del territori
45 – 60 ANYS	RELACIONS DE PARELLA SALUT EMOCIONAL	Relacions de parella deteriorades Necessitats individuals com trobar-se a si mateixes
30 – 45 ANYS	RELACIONS DE PARELLA SITUACIÓ LABORAL CONCILIACIÓ FAMILIAR	Malestars de parella Problemàtiques laborals Sobrecàrrega familiar
+ 18 ANYS	RESPECTE OCI DESINFORMACIÓ	Rebre actituds de poc respecte i masclistes pel fet de ser una dona jove Falta d'espais d'oci per a les dones joves Falta d'accés – desinformació – als recursos per a dones (PIAD)

S'han trobat diverses problemàtiques segons l'edat de les persones entrevistades. Pel que a les dones de major edat, existeixen problemes de soledat i dificultats en la mobilitat a causa de la complicada orografia del territori i la falta d'espais de trobada. Les de menys edat, en canvi, expressen el fet de rebre actituds masclistes pel fet de ser una dona jove (tant a la feina com als espais d'oci); i també s'ha detectat la falta d'accés per desinformació als recursos per a dones, com el PIAD. Les dones entre 30 i 60 anys expressen problemàtiques més similars, relacionades amb sobrecàrregues laborals i familiars i malestars en les relacions de parella.

SALUT

SALUT SEXUAL	Molta llista d'espera al servei de ginecologia de l'hospital de l'Esperança Falta de tallers de sexualitat per a dones grans
SALUT MENTAL	Saturació del servei de salut mental afectant a les dones exposades a violència de gènere. Problemes de salut mental expressats: fibromialgia, ansietat, depressió, somatitzacions varies (mal d'esquena, tendinitis, artrosis, genolls, etc...) trastorns de personalitat
SALUT FÍSICA	Limitació de serveis especialistes a causa de les retallades Falta de telèfons de consulta Falta de gimnàs al barri
SALUT EMOCIONAL	Falta de cuidadors i cuidadores per a persones grans Falta de grups de suport mutu entre dones Falta de tallers emocionals per a dones

Pel fa a l'àmbit de salut, s'han expressat problemàtiques tan en salut física com mental, emocional i sexual. Les necessitats expressades dins de l'àmbit de salut física es caracteritzen per la limitació dels serveis especialitzats, i tampoc es veuen reforçats per telèfons de consulta. A més, també es troba a faltar un gimnàs al barri per poder cuidar la salut física. La salut mental es veu afectada per la saturació del servei de salut mental afectant encara més a dones en situació de violència de gènere. També hi ha varies dones que van expressar els problemes de salut mental que els hi han diagnosticat, la majoria per temes d'ansietat, depressió, somatitzacions, fibromialgia i trastorns de personalitat. La salut emocional, tot i que afecta a les altres "saluts", l'hem classificat per poder fer referència a la falta de cures: per exemple, falta de cuidadors o cuidadores per a persones grans, de grups de suport mutu entre dones o de tallers emocionals per a dones. Per últim, a salut sexual s'ha fet referència a la falta d'espais per a treballar la sexualitat de les dones grans; i també a les grans llistes d'espera al servei de ginecologia com és a l'hospital de l'Esperança.

URBANISME, ESPAI PÚBLIC I COMERÇ

OROGRAFIA	Orografia complicada per la mobilitat: pujades i baixades amb pendents fortes ("dificultats per a les dones grans que van amb el carro de la compra") ("dificultats per a les dones que van amb el cotxet") Voreres estretes que dificulten el pas dels vianants i els accessos a les escoles Els carrers tenen el paviment deteriorat Plans urbanístics i de viabilitat aturats "a causa del lobby privat (Núñez y Navarro) que ha adquirit la majoria de solars i terrenys del barri"
ACCESSIBILITAT	Falta d'adaptabilitat arquitectònica del barri i del mercat per a les persones grans i/o amb dificultats de mobilitat
AMBIENTAL	Soroll i contaminació especialment a la travessera de Dalt Molta brutícia als carrers
ESPAIS PÚBLICS DE TROBADA	Falta d'espai públic per al ús del veïnat Falta de bancs per a seure Falta de places com a espais de trobada, de reunió i convivència Falta d'espais públics verds Falta de parc i espais públics per als infants
SENSACIÓ D'INSEGURETAT	Inseguretat pels carrers a causa de l'acumulació de motos, bicis i cotxes Inseguretat pels carrers a causa de la poca il·luminació Assetjament sexual pel carrer i bromes de mal gust de caire sexista
TRANSPORT	Falta de transport públic promès com la parada de la L9 a la plaça sanllehy Falta de transport públic ja que l'actual és de poca freqüència, gran cost i dificulta l'accés a la feina i a la mobilitat en general Accés de turistes als transports públics del barri Falta d'espai al bus del barri 116 ja que va ple de dones grans i mares amb cotxets i/o carros de la compra Necessitat de canvi del recorregut del bus del barri 116 que actualment dona molta volta Falta de zones d'aparcament públiques –tot és zona verda Accés de trànsit a la travessera de dalt Necessitat de pacificació del trànsit de travessera de dalt - Mare de Déu de la salut - Larrard – Marianao Falta de carril bici
COMERÇ DEL BARRI	Pèrdua del comerç del barri i de proximitat a causa de la turistificació Molt baixos d'edificis i locals tancats per la pèrdua del comerç del barri Falta de conscienciació per a un consum de proximitat als comerços del barri Falta d'accés a comerços necessaris per a la vida de les veïnes

	Accés de botigues de souvenirs o establiments només encarats al turisme Falta de promoció del Mercat de Lesseps per evitar el tancament de les parades Falta de restaurants on poder menjar menús de migdia a un preu raonable
GENTRIFICACIÓ	Gentrificació i massificació turística a causa del Park Güell Pèrdua d'espai públic verd com el Park Güell per a les veïnes a causa de la massificació turística
EQUIPAMENTS	Condicions limitades d'espais públics com el Casal Cardener ("a vegades no funciona el wifi o el telèfon...") Falta d'equipaments encara no realitzats com els de l'Espai Quiró
HABITATGE	Falta d'accés a l'habitatge per la pujada de preus del lloguer i la massificació dels pisos turístics Precarietat en l'habitabilitat de les cases: velles i amb goteres Moltes cases okupades que estan desallotjant Edificis sense ascensor que dificulten l'accés i les tasques reproductives

Dins l'àmbit d'urbanisme, vam tenir l'oportunitat de comptar amb el Col·lectiu Punt 6 que van realitzar un dels projectes guanyadors dels Pressuposts Participatius del Districte de Gràcia. Aquest projecte anomenat "Passejades amb mirada de dona", ens ha permès disposar d'un diagnòstic molt més exhaustiu sobre l'urbanisme amb perspectiva de gènere al barri. En aquest informe només s'han presentat els resultats de les entrevistes, tot i que estem a l'espera de poder incorporar la informació extreta per les persones del Col·lectiu Punt 6.

Les dones han expressat les dificultats derivades de l'orografia complicada del territori, pendents fortes que compliquen la mobilitat de tothom, però sobretot a dones grans o persones que vagin amb el "cotxet" o el carro de la compra. A més, les característiques del territori fa que no es disposi d'espais públics de trobada. El transport públic tampoc ajuda ja que l'existent, com el 116, es considera que passa amb poca freqüència, i encara s'està a l'espera d'altres com la parada de la Línia 9. També, s'ha destacat la massificació turística a causa del Parc Güell, que té com a conseqüències la transformació dels comerços del barri (fent que no hi hagi comerços pel consum de la vida quotidiana), pujada extrema dels preus, pisos turístics que fan perdre veïnat, ocupació per part dels turistes del poc transport públic existent i de l'espai de trobada públic i verd que abans era del veïnat, el Parc Güell.

ECONOMIA

POBRESA AL CARRER	Brots de pobresa al barri (captaires)
ACCÉS A CURSOS	Cursos i tallers cars per a l'economia de les dones jubilades
PUJADA DE PREUS	Pujada de preus general a causa del turisme
PENSIONS DIGNES	Falta de pensions dignes: jubilació i viudetat "moltes dones al no haver cotitzat tot i haver treballat tota la vida afronten greus problemes quan es queden viudes i la pensió de viudetat no els es suficient per fer front a les despeses de la llar i passen a dependre econòmicament dels seus fills si en tenen o de serveis socials"
POBRESA ENERGÈTICA	Falta d'una legislació de pobresa energètica
DESIGUALTAT SALARIAL I TASQUES REPRODUCTIVES	Les dones s'encarreguen de la casa i tenen un sou menor

Pel que fa a l'àmbit de l'economia, s'han expressat problemàtiques que podrien ser generalitzables a tota la població, com són les desigualtats salarials o una falta de pensions dignes com la jubilació i la viudetat. Tot i això, també s'expressen problemàtiques particulars del barri com, per exemple, la pujada de preus de tots els comerços i locals del barri a causa del turisme atret pel Parc Güell.

EDUCACIÓ

ESCOLA D'ADULTS	Falta d'una escola d'adults
FALTA DE CENTRES	Falta d'instituts al barri Falta d'escoles bressol al barri i pèrdua d'aquestes (com Linus)
POCS RECURSOS	Pocs recursos educatius, a part de la Biblioteca Jaume Fuster
ACCESSIBILITAT	Falta d'accés a la universitat a causa del transport públic (L9 no acabada) Dificultat d'accés als cursos d'idiomes a causa de no ser econòmics Falta d'escoles bressol assequibles econòmicament Saturació de places a l'escola pública

Pel que fa a Educació, es destaca la falta de centres bàsics com escoles bressols i d'un institut, fet que dificulta la conciliació familiar de les persones de La Salut. Igualment, també s'ha expressat la falta d'una escola d'adults i la dificultat d'accés (tant per temes econòmics com de mobilitat) a altres recursos educatius.

SITUACIÓ LABORAL

PÈRDUA DEL COMERÇ	Pèrdua del teixit comercial del barri i en conseqüència una font d'ingressos de les dones de mitjana edat
FALTA D'AJUDES	Falta d'ajudes per a dones emprenedores, tot i l'existència de dones amb bones idees que podrien donar més vida al barri
ACTITUDS MASCLISTES	Existència d'actituds masclistes per part dels clients, aprofitant el seu rol de poder en una situació de venedora – client
DESIGUALTAT	Desequilibri entre hores treballades i el sou Desigualtat salarial: les dones cobren menys per fer la mateixa feina que fan els homes Dificultat d'accés als alts càrrecs per part de les dones Desigualtat en el repartiment de les tasques domèstiques Dones encarregades de les tasques reproductives i els homes de les tasques productives
CONCILIACIÓ FAMILIAR	Incompatibilitat entre els horaris laborals i la criança dels fills i filles Sobrecàrrega laboral de les dones que treballen dins i fora de casa
EXPECTATIVES LABORALS	Incompliment de les expectatives laborals de les dones migrades amb un estatus sociocultural i econòmic mig – alt

Pel que fa a la situació laboral es destaquen les problemàtiques en conciliació familiar derivades de la incompatibilitat entre els horaris laborals i la criança dels fills i filles, a més de la sobrecàrrega laboral que pateixen les dones per la desigualtat entre les tasques productives i reproductives. A més, s'ha expressat que hi ha dones amb bones idees i amb actituds d'emprenedoria però no existeixen ajudes per fer possible el seu camí. També, s'han expressat l'incompliment de les expectatives laborals de les dones migrades amb un estatus sociocultural i econòmic mig – alt. Afegir que la pèrdua del comerç del barri comentat anteriorment, també afecta a les dones comerciants que s'hi dediquen i veuen afectada la seva principal font d'ingressos. I per últim, i relacionat en l'àmbit del comerç, les dones han comentat l'existència d'actituds masclistes per part dels clients que aprofiten el seu rol de poder en una situació de venedora – client.

XARXA SOCIAL

ESPAIS DE TROBADA	Falta d'espais de trobada i/o de bars acollidors Falta d'espais de trobada entre mares amb infants del barri
TEIXIT ASSOCIATIU	Augment de l'individualisme i pèrdua del teixit associatiu, i en conseqüència sorgeixen problemes de soledat
OROGRAFIA	Dificultats de relació entre veïnes per les característiques del territori: dividit per la travessera de dalt Existència de dones grans aïllades per la orografia del territori
SOLETAT	Existència de moltes dones grans que viuen i estan en situació de solitud Situació d'aïllament d'algunes dones del barri
ÚS XARXES SOCIALS VIRTUALS	Falta de coneixements per a l'ús de xarxes socials virtuals per part de les dones grans
CUIDADORES	Falta de xarxa social de les dones a causa d'adoptar el rol de cuidadores

L'àmbit de xarxa social fa referència al teixit social, a les relacions socials, de les dones. S'ha tornat a expressar la falta d'espais de trobada al barri i la pèrdua del teixit associatiu, fet que fa que sorgeixin més situacions de soledat. També que aquest àmbit no és gens afavorit per l'orografia complicada que caracteritza el barri: no hi ha places o espais on trobar-se. A més, s'ha destacat la falta d'aquesta xarxa social per les dones cuidadores. I per últim, la falta d'aprenentatge de l'ús de xarxes socials virtuals de les dones grans per a poder informar-se i accedir a espais de relació.

PARTICIPACIÓ I ACTIVISME

COHESIÓ ENTRE ENTITATS	Falta de cohesió social i comunicació entre les entitats del barri
PARTICIPACIÓ ACTIVA	Nivell baix de participació i d'implicació a les entitats Dificultats per a participar a causa de les obligacions de la vida quotidiana i el ritme de vida Desaparició de la lluita veïnal afecta a les dones
ESPAIS	Falta de moviments associatius transgeneracionals i feministes Falta d'espais de trobada promoguts per a entitats i/o centre cívics que fomentin la participació Falta d'espais adequats a les activitats planificades per a les entitats Existència de demandes al PIAD per participar buscant espais per a dones Falta d'activitats o d'espais de participació per a les persones més joves
DIFUSIÓ I PROMOCIÓ	Falta de difusió i d'informació per les xarxes socials digitals de les activitats que es realitzen al barri ("M'agradaria saber què fan al Casal Cardener sense haver de baixar fins allà") Falta d'associacions dedicades a temes generals i variats que promoguin la participació ciutadana
ACCESSIBILITAT	Dificultats de desplaçar les usuàries de la residència de dones grans més lluny de la Biblioteca Jaume Fuster
VISIBILITZACIÓ	Falta d'accions de visibilització de la història i de l'empoderament actual de les dones

Les dones han expressat un nivell baix de participació i activisme al barri com a conseqüència de la complicada conciliació entre les tasques productives, reproductives, personals i comunitàries. A més, es destaca la falta d'espais al barri, tan de participació (transgeneracionals i per joves) com físics (equipaments adequats als espais de participació que es volen). Aquest fet també es veu perjudicat per les problemàtiques en la difusió i promoció del que ja existeix al barri i en l'accessibilitat per arribar als espais existents. Per últim, comentar la falta de referents de dones amb una participació activa ja que falten accions per visibilitzar la història d'empoderament històric i actual de les dones.

FAMÍLIA

GRUPS DE SUPORT MUTU	Falta de grups i/o activitats de suport mutu entre dones Falta de grups i/o activitats de suport mutu per a cuidadores Existència de dones que tenen la família vivint lluny de casa seva Falta de grups públics de criança compartida Falta de xarxa, recolzament i suport mutu entre les dones que pateixen violència de gènere
ESPAIS DE TROBADA	Falta d'espais de trobada i/o activitats per a famílies amb infants
SOLEDAT	Falta de visites per part de les famílies de les dones grans Existència de dones soles sense família
CONCILIACIÓ FAMILIAR	Preocupació per a la conciliació familiar quan les dones són o volen ser mares Falta de co-responsabilitat en les tasques reproductives de la família, sobretot per part de les persones grans Ocupació de les tasques de cura dels néts per part de les dones grans Moltes dones grans cuidadores de familiars Sobrecàrrega per part de les dones de les tasques reproductives de la família
AUTONOMIA	Falta d'activitats i tallers destinades a millorar l'autonomia de les dones adolescents
AGRESSIONS MASCLISTES	Existència d'actituds masclistes inconscients en els homes marits de les dones Falta de recursos per eliminar les actituds masclistes de les parelles de les dones
RECURSOS	Falta de recursos per als fills per a millorar la vida de les dones grans (“Els meus fills m’organitzen la vida i m’agobien”)

En l'àmbit de la família s'emporta l'accent un cop més la falta de conciliació familiar per la sobrecàrrega que pateixen les dones, tan mares com àvies. Aquesta necessitat tampoc és facilitada per la falta d'espais de trobada i de grups de suport mutu per a dones amb diverses situacions complicades; afavorint a la soledat. Per últim, destacar que s'han expressat les agressions masclistes que a vegades costen més de veure tot i ser les més habituals: les violències de gènere dins de la parella.

ACCÉS A RECURSOS PER A LA DONA

GRUPS DE SUPORT MUTU DESCONEIXEMENT	Falta de grups que facin activitats de suport mutu entre dones Falta de coneixement de recursos per a la dona com el PIAD Falta de difusió dels recursos i activitats per a les dones i espais físics d'informació
FALTA DE TALLERS VIOLÈNCIA DE GÈNERE	Falta de tallers per a dones grans Falta d'inversió en més recursos per a combatre la violència de gènere
SOBRESATURACIÓ	Sobresaturació de les agendes i de les línies de telèfon en les entitats dedicades a recursos per a la dona
ESPECIALITZACIÓ	Falta d'un conserge o professional a la recepció de les entitats dedicades a recursos per a la dona

Pel que fa a l'accés a recursos per a la dona, destaca el desconeixement i desinformació dels recursos existents, com el PIAD. A més, de la sobresaturació i la falta d'especialització dels serveis per a la dona; com a conseqüència de la falta d'inversió en més recursos per a combatre, entre d'altres necessitats, la violència de gènere. I per últim, la falta de promoció de grups de suport mutu entre dones en els recursos ja existents.

OCI I TEMPS LLIURE

FALTA D'ESPAIS	Falta d'espais per a fer cursos i tallers, sales de conferències o de concerts Falta d'espais per a l'oci i el temps lliure de les persones joves
FALTA DE TEMPS	Falta de temps per a l'oci i temps lliure en general a causa de la sobrecàrrega familiar Existència de preocupació per la falta de temps d'oci i per poder gaudir de les activitats
FALTA DE XARXA SOCIAL	Existència de sentiment de soledat per a compartir espais d'oci i temps lliure Necessitat de potenciar la cooperació i xarxa entre dones per a poder tenir conciliació de totes les esferes de la vida Falta d'iniciatives d'intercanvi com un banc del temps
FALTA DE RECURSOS	Necessitat de potenciar tallers per a l'empoderament de les dones Falta de recursos per a dones dedicats al seu oci i temps lliure
INSEGURETAT	Missatges d'inseguretat per a les dones joves quan volen sortir de casa o de festa ("Et diuen: ves millor amb un noi")
AGRESIONS MASCLISTES	S'expressen bromes masclistes normalitzades en els espais de temps lliure amb les amistats Falta de sensibilització i coneixement de conceptes feministes en els espais de temps lliure amb les amistats

Les dones entrevistades han expressat una falta d'espais d'oci segurs i lliures d'agressions masclistes. També la falta de temps per les sobrecàrregues familiars i la falta de recursos o grups de suport que permetin poder gaudir dels espais d'oci i temps lliure.

5. POTENCIALITATS I ASPECTES POSITIUS

Les dones entrevistades també van expressar les potencialitats i els aspectes positius que observen quan parlem des de la mirada de dona. Aquestes potencialitats i aspectes positius també les hem classificat en els mateixos àmbits que les necessitats, per a poder-les relacionar i connectar amb més facilitat. Serà important tenir-les en compte a l'hora de plantejar accions col·lectives per a donar resposta a les problemàtiques expressades.

Les potencialitats i aspectes positius que han expressat les dones són les que podeu observar a continuació:

URBANISME	ACOMPANYAMENTS ESPONTANIS ENTRE VEÏNES	Acompanyaments espontanis entre veïnes per a millorar les dificultats de l'orografia. Per exemple, per ajudar a pujar les escales de la Baixada de la Glòria
	BONA COMUNICACIÓ	És considerat un bon barri i ben comunicat
	TRANQUIL·LITAT ESPAI VERD	És considerat un barri familiar i tranquil Un bon barri per connectar amb la muntanya i zones verdes i la tranquil·litat encara que segueixis estan a la ciutat
	DIVERSITAT DE POBLACIÓ	És considerat un barri amb una població variada
TRANSPORT	BUS DEL BARRI 116	Bus 116 molt ben valorat
COMERÇ	MERCAT DE LESSEPS	Mercat de Lesseps: les dones expressen la seva opinió lliurement, com es senten, ja que hi ha un ambient de comoditat i confiança
EQUIPAMENTS	BIBLIOTECA JAUME FUSTER	Bones condicions de les biblioteques del barri Biblioteca de Jaume Fuster valorat com a bon punt de trobada
RECURSOS	PROJECTE MINERVA	Projecte Minerva: visualització de la creació artística de les dones que tenen o han tingut alguna relació amb el Districte de Gràcia (fan exposicions i trobades)
	PROJECTE RADARS	Projecte Radars: per a combatre la soledat de les persones grans

SALUT	CAP LARRARD HOSPITAL L'ESPERANÇA SERVEI D'URGÈNCIES	Valoració positiva dels serveis d'atenció sanitària al barri: Hospital de l'Esperança i el CAP Larrard Valoració positiva del futur servei d'urgències de 24h
PARTICIPACIÓ	DIVERSITAT D'ACTIVITATS	Moltes activitats i tallers diversos per a les veïnes
	EMPODERAMENT	Voluntat de les pròpies dones per a trobar espais per a si mateixes

6. PROPOSTES D'ACCIÓ COL·LECTIVA

La pròpia dinàmica de l'entrevista va portar a que algunes dones entrevistades ja s'animessin a proposar accions col·lectives, per a donar resposta a les necessitats que havien expressat tenint en compte les potencialitats existents. A continuació us presentem el llistat de propostes d'actuació que, entre d'altres, es podrien revisar, prioritzar, planificar col·lectivament i tirar endavant al barri de La Salut.

URBANISME	ACOMPANYAMENTS ORGANITZATS ENTRE VEÏNES	Organització d'acompanyaments entre veïnes per a millorar la mobilitat de les persones grans i amb dificultats (carro de la compra, cotxet, diversitat funcional...)
	XARXA DE COTXES COMPARTITS	Organització d'una xarxa de veïnes per a compartir cotxes i viatges al metge, entre d'altres.
COMERÇ	APP MANZANING	Revitalitzar el comerç del barri: Ús de la App Manzaning: serveix per comprar productes de mercat i de proximitat a través de la App i creu que seria una bona iniciativa per revitalitzar el comerç del barri.
	DIAGNÒSTIC DE NECESSITATS SOBRE EL COMERÇ DEL BARRI	Demanar el comerç necessari per les veïnes i que així sigui sostenible pels comerciants del barri: productes ecològics i de proximitat, peixateries...
	PROMOCIÓ I SENSIBILITZACIÓ	Promoció del Mercat de Lesseps i conscienciació del consum de barri.

LABORAL	PROJECTE DE DONES EMPRENEDORES	Promoció d'iniciatives per a dones emprenedores.
EDUCACIÓ	ESCOLA AMB METODOLOGIA VIVA	Creació d'una escola amb metodologia viva.
	GRUP DE SUPORT MUTU PER A ESCOLES BRESSOL	Creació de grups de suport mutu per a la falta o pèrdua d'escoles bressol.
RECURSOS	CARTELLS DEL PIAD A LES ENTITATS	Cartells sobre recursos com el PIAD a totes les entitats del barri.
	XARXA SUPORT MUTU	Creació de xarxes de suport mutu per a dones en situació de violència de gènere.
FAMILIA	TALLERS PER AL FOMENT DE L'AUTONOMIA DE LES JOVES DE LA FAMÍLIA	Tallers per a millorar l'autonomia de les persones joves adolescents i facilitar la conciliació familiar i de vida de les famílies (per exemple, de cuina).
	PROJECTE PATIS OBERTS	Potenciar els "Patis Oberts" que ja es fan en algunes escoles públiques, ja que són un punt de trobada per a mares i pares i on es podria establir un espai de trobada i de debat de diversos temes d'interès.
	GRUP DE CRIANÇA I MATERNITAT COMPARTIDA	Creació de grups de criança i maternitat compartida entre mares.
PARTICIPACIÓ I XARXA SOCIAL	GRUPS DE SUPORT MUTU ENTRE VEÏNES	Creació de grups de suport mutu entre veïnes: per a mares monoparentals, per a mares joves amb fills, per a dones en procés de separació o divorci, per a dones grans, per a dones migrades, per a cuidadores, entre d'altres. Potenciació de la cooperació i la xarxa de suport mutu entre dones.
	BANC DEL TEMPS DEL BARRI	Creació d'un Banc del Temps del barri.
	TALLERS PER A L'ÚS DE LES NOVES TECNOLOGIES I XARXES SOCIALS	Promoció de tallers d'aprenentatge de noves tecnologies per a dones grans i millorar el seu accés a les xarxes socials digitals.

CLASSES A CARDENER	Realització de classes de pintura, de yoga i d'idiomes al Casal Cardener.
CALENDARI D'ACTIVITATS	Creació d'un calendari d'activitats per a promoure la participació a les activitats que es realitzen al territori i així fomentar les relacions socials entre les dones.
PUNT D'INFORMACIÓ FÍSIC AL BARRI	Creació d'un espai físic d'informació d'activitats i recursos del barri i/o aprofitar per a fer xerrades informatives a espais com la Biblioteca Jaume Fuster.
POTENCIAR EL PROJECTE RADARS	Potenciació del projecte Radars que treballa per combatre l'aïllament social.
POTENCIAR PASSEJADES PEL BARRI	Potenciació de les passejades que es realitzen al barri.
POTENCIAR CIBERDONA	Potenciació de projectes com el de Ciberdona del Casal Cardener.
POTENCIAR LA COMUNICACIÓ DELS PROJECTES DEL BARRI	Potenciació de la comunicació dels projectes existents al barri.
POTENCIAR ELS TALLERS D'EMPODERAMENT PER A DONES DE LA MIRANDA	Potenciació dels tallers per a l'empoderament de les dones com els realitzats a La Miranda

NOTA

Aquest document presenta els resultats d'un procés col·lectiu, no d'un diagnòstic definitiu i tancat, per aquest motiu tots els resultats s'aniran validant, revisant i complementant en funció de la continuïtat del projecte i de les persones participants.

7. ANNEX

PRESENTACIÓ I TROBADA DEL 15 DE MARÇ

El dijous 15 de Març del 2018 vam realitzar la presentació del projecte i dels resultats del procés diagnòstic de Gènere-ant al barri. La trobada també va tenir un espai de grups de treball entre les persones assistents que ens va permetre recollir més idees sobre les necessitats, potencialitats i propostes d'actuació per a donar resposta a les problemàtiques. Són les que presentem a continuació:

- **Necessitats**

Les persones assistents a la trobada afegeixen les dones migrades ja que el diagnòstic no recull les seves necessitats en quant a dificultats en el món laboral, per la xarxa social, violència de gènere, etc. També s'ha volgut afegir les problemàtiques característiques de les mares monoparentals.

- **Potencialitats**

Les persones assistents a la trobada afegeixen que ja existeixen molts projectes al barri i que potser el que ens fa falta és engrescar a més persones a participar. Per exemple, a l'associació Ciberdona fan sortides que promouen l'envelliment actiu, realitzen una aula universitària a La Violeta, i entre d'altres activitats que representen un bon lloc per crear xarxa social. A més, pel que fa a la intervenció per a dones afectades per violència de gènere, també existeixen recursos d'atenció psicològica al Centre de Serveis Socials i al PIAD. També existeix la xarxa SOAPI com a servei per a persones immigrants. I les educadores de carrer del Centre de Serveis Socials realitzen tallers sobre diversos temes d'interès per a les dones joves. A més, també s'expressa que existeix una associació que es diu *La nostra illa* on participen dones grans LGTBI. Per últim, s'afegeix el projecte *Anima't* de CSS que consisteix en fer trobades cada cert període de temps per a fer xarxa entre les persones assistents.

- **Propostes d'actuació**

- Realitzar una xarxa d'acollida per a dones nouvingudes al barri fent treball en xarxa entre veïnes, entitats i SOAPI.
- Millorar la comunicació i crear més xarxa entre veïnes, entitats i serveis. S'hauria de promoure des d'espais de confiança i punts clau com el CAP.

- Realitzar la “Prescripció social” als CAPS per a donar a conèixer totes les potencialitats existents al barri: activitats de les entitats, projectes comunitaris, etc.
- Crear una xarxa de suport mutu per a dones amb el treball en xarxa entre AMPAs, CSS, entitats i projectes existents com l’anomenat “Anima’t” del CSS.
- Planificar un projecte com el de “Baixem al carrer” a La Salut per organitzar els acompanyaments entre veïnes i solucionar els temes de mobilitat.
- Crear espais de sociabilització i de debat sobre temes d’interès per a mares i famílies als patis oberts de les escoles.
- Realitzar un mapa dels carrers més il·luminats o segurs per evitar la sensació d’inseguretat de certs carrers del barri. I crear xarxa de suport mutu entre veïnes disposades a acollir d’altres que es troben en una situació d’agressió a l’espai públic, fent una campanya de contacte per aquest tipus d’emergències posant una senyal a l’*interfono* dels propis domicilis.
- Realitzar una campanya per als espais del barri com bars, comerços, etc. per sensibilitzar i fomentar el suport mutu en cas d’agressions sexistes. (Per exemple, com el projecte “Ask for Angela”)

La següent trobada per tirar endavant les propostes d’actuació serà el dimecres 4 d’abril a les 17h a La Miranda (avinguda coll del portell, 74).

NOTÍCIA DEL PROJECTE AL MITJÀ DE COMUNICACIÓ BTV

Link de la notícia:

<http://beteve.cat/les-dones-de-la-salut-radiografien-les-necessitats-del-barri/>

“LES DONES DE LA SALUT RADIOGRAFIEN LES NECESSITATS DEL BARRI

El projecte Gènere-ant al barri fa un diagnòstic amb perspectiva de gènere amb la participació de les veïnes

El projecte Gènere-ant al barri va sorgir quan algunes veïnes de la Salut van reclamar la manca de treball col·lectiu dedicat a la perspectiva de gènere al barri. Per això, algunes dones de diverses entitats amb el suport del procés comunitari de la Salut s'han organitzat per fer un diagnòstic sobre la situació de les dones a la zona. Problemes de mobilitat, de seguretat o manca d'espais de trobada per a mares són algunes de les conclusions del diagnòstic.

Fins a **una quarantena de dones de la Salut** han col·laborat en la investigació participativa que s'ha dut a terme dins el **projecte Gènere-ant al barri** per conèixer les necessitats de les dones del barri. S'han entrevistat **dones que participen en entitats del barri, com Ciberdona, La Miranda, el Quirhort o l'Associació de Veïns i Veïnes del Park Güell - la Salut - Sanllehy**. També hi han participat tècniques de Serveis Socials i el Procés Comunitari de la Salut per ajudar a parlar amb més veïnes. Fins i tot, es van fer entrevistes a la sortida de les escoles i al Mercat de Lesseps. Alguns problemes que han sortit són **la soledat de les dones grans** o les **agressions sexistes que encara pateixen les joves en alguns espais d'oci**. També els problemes de **mobilitat** a causa de l'orografia complicada que té el barri. O l'**aïllament d'algunes dones mares**, ja que al barri no hi ha places on juguin els infants i es trobin amb més famílies.

Projectes amb mirada femenina

Maria Lomascolo, de l'associació cultural La Miranda, és una de les dones del grup que van tirar endavant la iniciativa. Considera que hi ha algunes entitats que tenen petites iniciatives, però **"hi ha poc espai de trobada per a dones i és molt necessari**, perquè manquen projectes que tinguin aquesta mirada de gènere al barri".

Per això, el projecte Gènere-ant al barri vol ser un espai de trobada de i per a les dones amb l'acompanyament del **Procés Comunitari de la Salut**. El 4 d'abril hi haurà una trobada a La Miranda per començar a treballar a partir de les qüestions que les veïnes entrevistades han posat sobre la taula. La idea és **fer trobades periòdiques** obertes a tothom, i mirar si algunes de les necessitats es poden treballar des d'espais ja existents o veure com ho fan en altres barris. Algunes **accions possibles** proposades durant el diagnòstic són fer acompanyaments, fer tallers d'apoderament, dibuixar mapes amb els carrers menys segurs, i crear xarxes de suport, per exemple, davant la violència de gènere.”